

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 3 Νοεμβρίου 2017 με την εξής σύνθεση:
Διαθεσόπουλος Μιχαήλ, Πρόεδρος και Εισηγητής, Κουρή Σταυρούλα και
Πουλοπούλου Αγγελική, Μέλη.

Για να εξετάσει, την από 23-10-2017 Προδικαστική Προσφυγή με
Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών
(ΑΕΠΠ) 181/23-10-2017 και Ειδικό Αριθμό Κατάθεσης (ΕΑΚ) VI/29/23-10-2017
του προσφεύγοντος «.....»

Κατά του Δήμου Ζίτσας

Με την Προδικαστική Προσφυγή ο αιτών επιδιώκει την ακύρωση της
Απόφασης με αρ. 312/2017 του Πρακτικού της με αρ. 41/12-10-2017
Συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Ζίτσας, η οποία ενέκρινε το με
αρ. I/1-9-2017 Πρακτικό Ηλεκτρονικής Αποσφράγισης και Αξιολόγησης
Τεχνικών Προσφορών της Επιτροπής Διαγωνισμού που αφορά την Προμήθεια-
Τοποθέτηση Συνθετικού Χλοοτάπητα στο Γήπεδο Τ.Κ. Κληματαριάς Δήμου
Ζίτσας, όπως και το μετ' αυτής συμπροσβαλλόμενο Πρακτικό Επιτροπής
Διαγωνισμού το οποίο εγκριθέν δι' αυτής, ενσωματώθηκε στην προσβαλλόμενη
ως η αιτιολογία της, κατά το σκέλος της με το οποίο εγκρίθηκε για συμμετοχή
στο επόμενο στάδιο και έγινε αποδεκτή η προσφορά του μόνου έτερου
διαγωνιζομένου επί τω τέλει αυτή να ακυρωθεί κατά το παραπάνω
σκέλος της, να κριθεί ο παραπάνω έτερος διαγωνιζόμενος ως
αποκλειστέος και έτσι να απομείνει ο προσφεύγων ως ο μόνος εγκριθείς και

αποδεκτός για το επόμενο στάδιο των οικονομικών προσφορών διαγωνιζόμενος. Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Πρόεδρο-Εισηγητή.

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο**

1. Επειδή, για την άσκηση της Προσφυγής κατεβλήθη το κατ' άρ. 5 ΠΔ 39/2017 άρ. 363 Ν. 4412/2016 παράβολο (με αρ. 17066812595712190092 ποσού 600 ευρώ), πληρώθηκε αυτό την 20-10-2017 μέσω εμβάσματος τράπεζας Eurobank η δε αρμόδια υπηρεσία της Α.Ε.Π.Π. βεβαιώνει την πληρωμή, τον έλεγχο και τη δέσμευση του παραβόλου.

2. Επειδή, η Προσφυγή στρέφεται κατά εκτελεστής πράξης σε διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης που προκηρύχθηκε με τη Διακήρυξη 10959/21-7-2017 «Προμήθεια και Τοποθέτηση Συνθετικού Χλοοτάπητα στο Γήπεδο Τ.Κ. Κληματαριάς Δήμου Ζίτσας» (CPV 39293400-6) με συνολικό προϋπολογισμό άνευ ΦΠΑ 119.370,00 ευρώ που, δημοσιεύτηκε στο ΚΗΜΔΗΣ την 21-7-2017 με Μοναδικό ΑΔΑΜ 17PROC001737043 και στο ΕΣΗΔΗΣ την 25-7-2017 με συστημικό α/α 44520. Επομένως, υπάγεται βάσει της κατά τα ως άνω εκτιμώμενης αξίας της Διακήρυξης και δη του χρόνου δημοσίευσης της στο ΚΗΜΔΗΣ, στο πεδίο εφαρμογής των οικείων διατάξεων του Βιβλίου ΙV Ν. 4412/2016 και συνεπώς στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π., ως και την καθ' ύλην αρμοδιότητά της κατ' αρ. 345 παρ. 1 Ν. 4412/2016. Περαιτέρω, η Προσφυγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα κατά το άρ. 361 παρ. 1 Ν. 4412/2016 και δη την περίπτωση (α) (χρόνος κοινοποίησής της προσβαλλομένης δια ΕΣΗΔΗΣ την 13-10-2017), ενώ η προσφυγή νομίμως υπογράφεται και υποβάλλεται δια του τυποποιημένου εντύπου. Ο δε Προσφεύγων έχει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον για την άσκηση της ως Προσφυγής, αφού μετείχε στον διαγωνισμό με τεχνική προσφορά-δικαιολογητικά που κρίθηκε ως δεκτή

για τα επόμενα στάδια, επομένως προδήλως ευνοείται από τον αποκλεισμό του έτερου ομοίως προκριθέντος στα επόμενα στάδια διαγωνιζομένου. Επομένως, η Προσφυγή ασκήθηκε παραδεκτά και πρέπει ούτως να γίνει τυπικώς δεκτή και να ερευνηθεί περαιτέρω κατ' ουσία.

3. Επειδή, ο προσφεύγων αιτιάται πρώτον ότι ο παραπάνω έτερος διαγωνιζόμενος προσκόμισε πιστοποιητικό ISO 14001 κατά τον όρο 2.2.7 της διακήρυξης, το οποίο όμως κατά το περιεχόμενό του δεν συμμορφωνόταν με τα οριζόμενα κατά τη διακήρυξη ως προς το αναγκαίο περιεχόμενό του, δεύτερον ότι η εγγύηση κατασκευαστή που προσκόμισε κατά τον όρο 2.4.3 στοιχείο 19 της διακήρυξης δεν ήταν ισχύουσα και αληθής και τρίτον ότι παρότι είχε κηρυχθεί έκπτωτος από προηγούμενη δημόσια σύμβαση και μάλιστα προσωρινά κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, αλλά οριστικά πλέον κατά τον χρόνο αξιολόγησης αυτής, δεν δήλωσε τίποτα σχετικό στο οικείο Μέρος ΙΙΙ του ΤΕΥΔ, ενώ σε κάθε περίπτωση το ίδιο το γεγονός της έκπτωσης συνιστά λόγο αποκλεισμού κατ' άρ. 73 Ν. 4412/2016 και περαιτέρω ότι η όποια ευχέρεια τυχόν επίκλησης επανορθωτικών μέτρων δεν μπορεί καν να ληφθεί υπόψη αφού ο ως άνω διαγωνιζόμενος δεν δήλωσε ούτε περί αυτών ούτε περί της ίδιας της έκπτωσης στο ΤΕΥΔ του. Η δε αναθέτουσα κατέθεσε απόψεις με το με αρ. πρωτ. 17474/31-10-2017 έγγραφό της, με το οποίο αιτιάται ότι έλαβε βεβαίωση από 24-10-2017, την οποία συνδιαβιβάζει με τις απόψεις της, από την εκδότηρια του ως άνω πιστοποιητικού ISO επιχείρηση, με την οποία η τελευταία διευκρινίζει ότι στην ανάλυση του όρου "αθλητικός εξοπλισμός" συμπεριλαμβάνεται εκτός των άλλων και ο συνθετικός χλοοτάπητας γηπέδων και ότι η εργασία εγκατάστασής του ταυτίζεται με αυτήν της τοποθέτησής του. Περαιτέρω, η αναθέτουσα προσκομίζει ηλεκτρονικό μήνυμα από 31.10.2017 από την παραγωγό του χλοοτάπητα εταιρία με επωνυμία, με την οποία η τελευταία δηλώνει ότι δεν γνωρίζει τον Τέλος, η αναθέτουσα συνομολογεί ότι το υποβληθέν από τον ΤΕΥΔ, δεν αναφέρθηκε στην απόφαση έκπτωσής του.

4. Επειδή, το Κλιμάκιο δεν δεσμεύεται ως προς την εκ μέρους του σειρά εξέτασης των λόγων της προσφυγής από αυτήν με την οποία τους επικαλέστηκε ο προσφεύγων στο οικείο δικόγραφο του. Επειδή, περαιτέρω, όσον αφορά τον τρίτο λόγο της προσφυγής πρέπει να αναφερθούν τα εξής.

5. Επειδή, κατά το άρ. 73 παρ. 4 Ν. 4412/2016 περ. στ', προβλέπεται ως δυνητικός (υπό την έννοια ότι οι αναθέτουσες δύνανται και δεν υποχρεούνται να τον εντάξουν στη διακήρυξή τους) λόγος αποκλεισμού από διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης *“στ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις”*, ενώ ομοίως κατά την περ. θ' προβλέπεται ως αντίστοιχος δυνητικός λόγος αποκλεισμού *“θ) Εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του.”*. Οι παραπάνω καταρχήν δυνητικοί εκ του νόμου λόγοι αποκλεισμού, κατέστησαν όντως τμήμα της προκείμενης διακήρυξης με τον όρο 2.2.3.4 περ. στ' και θ' αυτής, που τους επανέλαβε, σε συνδυασμό με τον όρο 2.2.3.6 που ορίζει αποκλεισμό για τους παραπάνω λόγους σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης και αν αυτοί επέλθουν. Επομένως η τυχόν πλήρωση και συνδρομή των ως άνω περιστάσεων στο πρόσωπο οικονομικού φορέα, κατά τον κρίσιμο χρόνο αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών-δικαιολογητικών, σύμφωνα και με το άρ. 104 παρ. 1 Ν. 4412/2016 που ορίζει σωρευτικά ως κρίσιμο χρόνο συνδρομής των προϋποθέσεων συμμετοχής, το σύνολο του διαστήματος από την υποβολή της προσφοράς έως και την υπογραφή της σύμβασης, άρα και το ενδιάμεσο του παραπάνω διαστήματος σημείο της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών-δικαιολογητικών, αλλά και την παρ. 2 που προβλέπει υποχρέωση αμελλητί ενημέρωσης εκ μέρους του προσφέροντος για μεταβολή στις

προϋποθέσεις συμμετοχής του, η οποία καταλαμβάνει οτιδήποτε συμβεί ή μαθαίνει έως και την ειδοποίηση για προσκόμιση δικαιολογητικών κατακύρωσης και συνεπώς σε κάθε περίπτωση το διάστημα μεταξύ υποβολής προσφοράς και ανοίγματος προσφορών, επέφερε τον αποκλεισμό του από την προκείμενη διαδικασία. Άλλωστε η διακήρυξη αποτελεί σε κάθε περίπτωση κανονιστική διάταξη που διέπει τη διαγωνιστική διαδικασία και δεσμεύει τόσο την Αναθέτουσα Αρχή όσο και τους διαγωνιζόμενους, υπό την προϋπόθεση ότι οι όροι της δεν είναι αντίθετοι με την ισχύουσα νομοθεσία. Τούτο σημαίνει ότι ακόμη και σε περίπτωση αντίθετων διατάξεων του νόμου με βάση τον οποίο καταρτίσθηκε η διακήρυξη, υπερισχύει ο ισχύων νόμος, ο οποίος έχει άμεση ισχύ και εκτελεστικότητα και υπερισχύει έναντι της διακήρυξης. Τα ανωτέρω άλλωστε απορρέουν και από την αρχή της νομιμότητας των διοικητικών πράξεων, σύμφωνα με την οποία η διακήρυξη οφείλει να είναι σύμφωνη με τις νομικές διατάξεις (Νόμους, ΠΔ, και Υπουργικές Αποφάσεις) που ισχύουν κατά την έκδοση της και διέπουν τον διαγωνισμό. Εξάλλου, η ίδια η διακήρυξη στον όρο 1.4 αυτής ρητά επικαλείται ως θεσμικό πλαίσιο που τη διέπει και στο οποίο παραπέμπει ως 1. κατά την αρίθμηση που ακολουθεί, τον Ν. 4412/2016. Επειδή, περαιτέρω 2.1.1, 2.4.3, 2.2.9.1 της διακήρυξης και των άρ. 79 παρ. 1, 2 και 4 Ν. 4412/2016 προκύπτει ότι οι μετέχοντες στον διαγωνισμό οικονομικοί φορείς όφειλαν να υποβάλουν ΤΕΥΔ ορθώς, ακριβώς και αληθώς συμπληρωμένο, στο οποίο μεταξύ άλλων θα πρέπει να μνημονεύουν, στο Μέρος ΙΙΙ Ενότητα Γ' αυτού, τη μη συνδρομή στο πρόσωπό τους των λόγων αποκλεισμού του άρ. 73 παρ. 4 Ν. 4412/2016, μεταξύ των οποίων και αυτός της περίπτωσης στ' ως και της περίπτωσης θ'. Αν δε, πληροί το πραγματικό μίας ή και των δύο εκ των περιπτώσεων αυτών, πρέπει να υποβάλει λεπτομέρειες και σχετικές εξηγήσεις, ενώ έχει τη δυνατότητα και υποχρέωση συγχρόνως να δηλώσει εάν έχει λάβει μέτρα αυτοκάθαρσης και να τα περιγράψει. Σύμφωνα εξάλλου, και με το άρ. 104 παρ. 2 Ν. 4412/2016, που προβλέπει ότι *“Αν επέλθουν μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες οι προσφέροντες/υποψήφιοι είχαν δηλώσει ότι πληρούν, σύμφωνα με το άρθρο 79, οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση ο προσφέρων/υποψήφιος μετά την δήλωση και μέχρι*

την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης, οι προσφέροντες/υποψήφιοι οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί την αναθέτουσα αρχή σχετικά και το αργότερο μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών του άρθρου 80.”, ακόμη και αν τέτοιος λόγος αποκλεισμού δεν υπήρχε ή δεν ήταν γνωστός κατά την υποβολή του ΤΕΥΔ, αυτοί οφείλουν να επανέλθουν αμελλητί και να προβούν στην οικεία δήλωση οποτεδήποτε ενημερωθούν για τη συνδρομή τέτοιου λόγου. Περαιτέρω και ειδικότερα, όπως αναφέρει το συνημμένο στη διακήρυξη ΤΕΥΔ, ο υποβάλλων οικονομικός φορέας ερωτάται ως προς τον παραπάνω λόγο αποκλεισμού θ’ αν “Έχει διαπράξει ο οικονομικός φορέας σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα; Εάν ναι, να αναφερθούν λεπτομερείς πληροφορίες:... Εάν ναι, έχει λάβει ο οικονομικός φορέας μέτρα αυτοκάθαρσης;...Εάν το έχει πράξει, περιγράψτε τα μέτρα που λήφθηκαν...”, όπως και ως προς τον λόγο αποκλεισμού στ’ αν “Έχει επιδείξει ο οικονομικός φορέας σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις; Εάν ναι, να αναφερθούν λεπτομερείς πληροφορίες: Εάν ναι, έχει λάβει ο οικονομικός φορέας μέτρα αυτοκάθαρσης; Εάν το έχει πράξει, περιγράψτε τα μέτρα που λήφθηκαν:...”. Σημειωτέον, ότι όσον αφορά την ως άνω περίπτωση θ’, η οποία επαφίει απόλυτη αυτεπάγγελτη ελευθερία στην αναθέτουσα να ενημερωθεί περί της συνδρομής τέτοιου παραπτώματος, αρκεί το μέσο απόδειξής αυτού να είναι κατάλληλο, πρέπει να γίνει δεκτό *a minore ad maius* ότι αντιστοίχως θεμελιώνεται τέτοιος λόγος αποκλεισμού με το πρώτον επίκληση των οικείων καταλλήλων αποδείξεων και ισχυρισμών από έτερο διαγωνιζόμενο, δια της ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. προσφυγής του κατά του μη αποκλεισμού του οικονομικού φορέα στο πρόσωπο του οποίου συντρέχει το οικείο παράπτωμα, σε αυτή δε την περίπτωση η Α.Ε.Π.Π. είναι αρμόδια για την κρίση περί συνδρομής τέτοιου λόγου αποκλεισμού. Περαιτέρω, η κατά τα ως άνω σχετική

δήλωση εκ μέρους του οικονομικού φορέα στο ΤΕΥΔ του περί συνδρομής στο πρόσωπο του κάποιου κατά τα ως άνω περιστασης αποκλεισμού, μαζί με την εκ μέρους του παράθεση εξηγήσεων, λεπτομερειών, ως και ανάλυση των τυχόν επανορθωτικών μέτρων που ο ίδιος έλαβε, συνιστούν αναγκαίες προϋποθέσεις για την περαιτέρω θεμελίωση της υπέρ αυτού ευνοϊκής διαδικασίας του άρ. 73 παρ. 7 επ., η δε αναθέτουσα δεν δύναται ούτως ή άλλως να εξετάσει τη συνδρομή των σχετικών όρων απαλλαγής του από τον αποκλεισμό, αν ο οικονομικός φορέας το πρώτον επικαλεστεί οικεία μέτρα επανόρθωσης μετά το άνοιγμα της προσφοράς του, άνευ δικής του πρότερης δήλωσης στο ΤΕΥΔ και μόλις αφού περιήλθαν σε γνώση της αναθέτουσας ή έτερου συνδιαγωνιζομένου πληροφορίες περί συνδρομής τέτοιου λόγου αποκλεισμού, τον οποίο ο οικονομικός φορέας δεν δήλωσε ως όφειλε με το ΤΕΥΔ του. Προφανώς, για την ταυτότητα του νομικού λόγου ούτε η ΑΕΠΠ δύναται να προβεί σε τέτοια το πρώτον εξέταση κατά την εκ μέρους της εξέταση προδικαστικής προσφυγής που είτε επικαλείται τη συνδρομή στο πρόσωπο οικονομικού φορέα τέτοιων λόγων αποκλεισμού είτε ασκείται από αποκλεισθέντα φορέα που δεν δήλωσε σχετικώς στο ΤΕΥΔ του. Σημειωτέον δε, ότι για την εξέταση επάρκειας τέτοιων επανορθωτικών μέτρων προβλέπεται από τις διατάξεις του άρ. 79 παρ. 8-9 ειδική διαδικασία με ειδικές σχετικές προθεσμίες (υπαγόμενη στην αρμοδιότητα της ίδιας της αναθέτουσας, αρμοδιότητα που δεν υφίσταται αν ο οικονομικός φορέας δεν προβεί σε έγκαιρη σχετική δήλωση δια του ιδίου του ΤΕΥΔ του), και προϋποθέτουσα σύμφωνη γνώμη ειδικής Επιτροπής και επομένως δεν είναι δυνατόν ούτως ή άλλως να κρίνει η ΑΕΠΠ το πρώτον σχετικά, ούσα αρμόδια μόνο για τον έλεγχο της εκ μέρους της αναθέτουσας ορθότητας τήρησης της ειδικής ως άνω διαδικασίας ή της τυχόν ορθότητας της ίδιας της αποφάσεώς της κατόπιν εκδόσεώς της.

6. Επειδή εξάλλου (βλ. Αποφάσεις ΑΕΠΠ 89, 96 και 98/2017), το ΤΕΥΔ ναι μεν παρέχει προαπόδειξη προς τον σκοπό της επιτάχυνσης των διαγωνιστικών διαδικασιών και ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων ως

προς τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής, ιδίως επί τον σκοπό της διευκόλυνσης συμμετοχής μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τη μείωση του χρόνου προετοιμασίας μιας προσφοράς. Η υποβολή του συμπληρωμένου ΤΕΥΔ στα απαιτούμενα από τη διακήρυξη πεδία και δη σε ολόκληρο τμήμα αυτού, αποτελεί ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στο διαγωνισμό, παράβαση δε του κανόνα αυτού εκ μέρους του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό, δηλαδή υποβολή ελλιπούς κατά περιεχόμενο δήλωσης, συνιστά ουσιώδη παράλειψη συνεπαγόμενη αποκλεισμού του υποψηφίου μη δυνάμενη να αναπληρωθεί με παροχή διευκρινήσεων, η οποία κατ' άρ. 102 Ν. 4412/2016 παρέχεται μόνο για ασάφεια δικαιολογητικών και εγγράφων και επουσιώδη σφάλματα ιδίως όλως τυπικής φύσης, γραφικά, λεκτικά, φραστικά, ως προς τη σήμανση και τη συσκευασία του φακέλου και των εγγράφων και ως προς τη νομιμοποίηση και όχι για το πρώτον συμπλήρωση και ιδίως μεταβολή της απάντησης σε κεφάλαιο του ίδιου του ΤΕΥΔ, μεταβολή που συνεπάγεται ουσιώδη μεταβολή της ίδιας της προσφοράς (πρβλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 89/2017) και πάντως δεν δύναται να λάβει χώρα μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και δη την έγκριση της προσφοράς, όταν το θέμα της μη συμμόρφωσης της προσφοράς με τα απαιτούμενα κατά τον νόμο και τη διακήρυξη τίθενται για πρώτη φορά με προδικαστική προσφυγή έτερου διαγωνιζομένου ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. περιλαμβάνουσα οικείο λόγο απόρριψης της προσφοράς, όπως εν προκειμένω. Περαιτέρω, ναι μεν η παραπάνω επιταχυμένη διαδικασία που τίθεται για τους ως άνω σκοπούς, ιδίως δε για την κατ' αποτέλεσμα αυτών ενίσχυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού, ενέχει, προϋποθέτει και ερείδεται επί μιας καταρχήν εμπιστοσύνης ως προς τον υποβάλλοντα το ΤΕΥΔ και δια αυτού προβαίνοντα σε υπεύθυνες δηλώσεις, προσφέροντα οικονομικό φορέα και όσον αφορά τα εξ αυτού δηλούμενα, τα οποία θα ελεγχθούν επισταμένως κατά το στάδιο αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης πριν την οριστικοποίηση της ανακήρυξης του ως αναδόχου. Όμως, αυτή η καταρχήν εμπιστοσύνη και η κατά τα ως άνω οπισθοβαρής καταρχήν διάρθρωση της ελεγκτικής διαδικασίας, δεν μπορεί να αποκλείσει τον ίδιο τον έλεγχο της αληθείας και πραγματικότητας των δηλουμένων στην περίπτωση που αυτά

αμφισβητούνται και δη με επίκληση συγκεκριμένων περί του αντιθέτου λόγων από έτερο διαγωνιζόμενο δια προδικαστικής προσφυγής αυτού, πολλώ δε μάλλον, χωρίς αυτό όμως να είναι και αναγκαίο, όταν αυτός αποδεικνύει δια προσκομιζόμενων εγγράφων ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. τη βασιμότητα της αμφισβήτησής του, άρα και την αναλήθεια ή το προδήλως ανέφικτο και μη πραγματικό των δηλουμένων και της ίδιας της προσφοράς. Επιπλέον και για τους ως άνω λόγους, ο ίδιος ο ευνοϊκός υπέρ των οικονομικών φορέων θεσμός της προκαταρκτικής απόδειξης, πλήττεται καίρια και ματαιώνεται ως προς τον σκοπό του, εκθέτοντας την αναθέτουσα και τρίτους συνδιαγωνιζομένους σε κινδύνους, προσβάλλει δε τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας και επομένως και του αποτελεσματικού ανταγωνισμού, σε περίπτωση εκούσιας ή μη ανακρίβειας, αποσιώπησης ή παράλειψης πληροφοριών ή και αναλήθειας εκ μέρους των δηλούντων δια του ΤΕΥΔ οικονομικών φορέων. Τούτο, ιδίως όταν οι οικείες αποκρυφθείσες, παραληφθείσες ή αναληθώς δηλούμενες πληροφορίες σχετίζονται με περίπτωση η οποία αν ήταν γνωστή θα δύνατο να οδηγήσει σε αποκλεισμό του φορέα από τη σύναψη της σύμβασης είτε δια πληρώσεως λόγου αποκλεισμού του άρ. 73 είτε δια μη πληρώσεως κριτηρίου επιλογής του άρ. 75 Ν. 4412/2016, αφού ειδικώς σε αυτές τις περιπτώσεις διακινδυνεύεται η σύναψη σύμβασης, και δη εις βάρος κατάλληλων και νομίμως μετεχόντων στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης άλλων φορέων, με φορέα ο οποίος δεν θα έπρεπε εξ αρχής να έχει τη δυνατότητα καταρχήν αποδοχής της προσφοράς του και δεν έχει τα κατά νόμο και τη διακήρυξη προσόντα για την ανάληψη και εκτέλεση της συμβάσεως αυτής. Η δε αντίθετη στο ενωσιακό δίκαιο και τους σκοπούς της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ συνέπεια αυτή επέρχεται ανεξαρτήτως υπαιτιότητας ή μη του ανακριβώς ή ελλιπώς δηλούντος, η οποία είναι και αδιάφορη για τη διάγνωση του απαραδέκτου της προσφοράς του. Ως εκ τούτου, η εκ μέρους ενός οικονομικού φορέα παράλειψη συμπλήρωσης τμήματος του ΤΕΥΔ περί των εν γένει λόγων αποκλεισμού του άρ. 73 Ν. 4412/2016 ήτοι τόσο των υποχρεωτικών όσο και των καταρχήν δυνητικών για την αναθέτουσα, εφόσον βέβαια αυτή συμπεριλάβει αυτούς τους λόγους αποκλεισμού στη διακήρυξη, παράλειψη, σκόπιμη ή μη, απάντησης σε οικείο

ερώτημά του, πόσο μάλλον αναληθής δήλωση, ακόμη και όταν αυτή συνάγεται σιωπηρά δια της παραλείψεως απάντησης στο οικείο ερώτημα ή ακόμη και ρητά δια αποφαιτικής απαντήσεως “ΟΧΙ”, αλλά και απόκρυψη σχετικών πληροφοριών, οι οποίες δύνανται ή ενδέχεται να στοιχειοθετήσουν, καταλήξουν ή να ερμηνευτούν από την αναθέτουσα ως λόγοι αποκλεισμού, συνιστούν αυτοτελείς λόγους εν όλω κήρυξης της συνολικής προσφοράς ως απαραδέκτου και αποκλεισμού του δηλούντος δια του ΤΕΥΔ οικονομικού φορέα ή σε περίπτωση μέλους ένωσης οικονομικών φορέων, αποκλεισμού όλης της ένωσης ή σε περίπτωση τρίτου οικονομικού φορέα επί των ικανοτήτων του οποίου βασίζεται ο προσφέρων, αποκλεισμού του προσφέροντος. Ακριβώς ίδιες συνέπειες, εξάλλου έχει, σύμφωνα με τη διάταξη του άρ. 104 παρ. 2 και όσων αναφέρθηκαν ανωτέρω στη σκ. 5, και η μη αμελλητί ενημέρωση από τον οικονομικό φορέα της αναθέτουσας περί το πρώτον επέλευσης λόγων αποκλεισμού στο πρόσωπό του, μετά την υποβολή του ΤΕΥΔ του και των δι’ αυτού δηλώσεων και οποτεδήποτε τυχόν αυτό συμβεί μετά από αυτήν και για όλο το διάστημα έως και την τυχόν ειδοποίησή του για προσκόμιση δικαιολογητικών κατακύρωσης (αφού με την προσκόμιση αυτή, παρέλκει πλέον η ενημέρωση περί μεταβολής των εξ αυτού δηλωθέντων, αφού πλέον καλείται να τα αποδείξει με προσκόμιση εγγράφων). Τα παραπάνω προφανώς ισχύουν και δη εισέτι προφανέστερα όταν ο λόγος αποκλεισμού επέλθει συντόμως μετά την υποβολή του ΤΕΥΔ και μάλιστα προ του ιδίου του ανοίγματος των τεχνικών προσφορών-δικαιολογητικών.

7. Επειδή, με το άρ. 160 Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι: “1. Αν ο ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση ή το νόμο, κηρύσσεται έκπτωτος από την εργολαβία. ... 7. Αν κατά της απόφασης έκπτωσης δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα ένσταση ή αν απορριφθεί η ένσταση από την αρμόδια προς τούτο προϊσταμένη αρχή, η έκπτωση καθίσταται οριστική. Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα ένσταση, αναστέλλονται οι συνέπειες της έκπτωσης μέχρι αυτή να οριστικοποιηθεί και ο ανάδοχος υποχρεούται να

συνεχίσει τις εργασίες της εργολαβίας. Η απόφαση επί της ενστάσεως εκδίδεται, μετά γνώμη του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου, από την προϊσταμένη αρχή και κοινοποιείται υποχρεωτικά, εντός δύο (2) μηνών από την κατάθεσή της. Η αποδοχή ή απόρριψη της ένστασης αιτιολογείται, μεταξύ δε των λόγων αποδοχής μπορεί να περιλαμβάνεται και η καταφανής βελτίωση του ρυθμού ή της ποιότητας των εκτελούμενων εργασιών, ώστε να πιθανολογείται βάσιμα η έγκαιρη και έντεχνη εκτέλεση του έργου.... 9. Αν η έκπτωση καταστεί οριστική, ο ανάδοχος αποξενώνεται και αποβάλλεται αμέσως από το έργο και η εργολαβία εκκαθαρίζεται το συντομότερο δυνατό.". Κατά τα ως άνω, έκπτωση αναδόχου από έργο που έχει αναλάβει επέρχεται συνεπεία σοβαρής παράβασης ενδοσυμβατικής υποχρέωσης και έχει ως αποτέλεσμα την πρόωρη μονομερή λύση της σύμβασης με πρωτοβουλία της αναθέτουσας, επερχόμενη ήδη δια της πράξεως εκπτώσεως. Ούτως, η έκπτωση συγκροτεί και αποδεικνύει την ύπαρξη σχετικής τέτοιας παράβασης, η οποία συνίσταται όχι κατ' ακριβολογία εκ της ίδιας της εκπτώσεως αλλά του πραγματικού αυτής και των γεγονότων που οδήγησαν στην έκδοσή της, γεννώνται δε οι έννομες συνέπειές της ήδη δια της εκδόσεως πράξης προσωρινής εκπτώσεως, η επέλευση των οποίων απλώς αναστέλλεται και τελεί υπό αναβλητική αίρεση για το διάστημα έως την οριστικοποίησή της, η οποία εξαρτάται από την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας ενστάσεως ή την απόρριψη τυχόν ασκηθείσας ένστασης. Η παραπάνω παράβαση συνιστά αυτόθροα και επαγγελματικό παράπτωμα, αφού λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο της εκ μέρους του παραβάτη άσκησης των επαγγελματικών του δραστηριοτήτων και δη σε αυτό ειδικότερα της εκτέλεσης δημοσίου έργου, ενώ αυτονόητα θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητα, σοβαρότητα και επαγγελματική του φερεγγυότητα και καταλληλότητα, ως προς την εκ μέρους του εκτέλεση και της υπό ανάθεση δημόσιας σύμβασης. Ομοίως, η προσωρινότητα ή οριστικότητα της ίδιας της εκπτώσεως, η οποία αντιστοίχως δεν συνιστά αυτή καθαυτή το παράπτωμα, αλλά συνιστά το κατάλληλο, κατά την έννοια της περ. θ' του άρ. 73 παρ. 4 Ν. 4412/2016, μέσο απόδειξης της, δεν επιδρά στην ίδια τη συγκρότηση του παραπτώματος, το οποίο εξάλλου δεν προϋποθέτει καν έκδοση έστω και πράξης προσωρινής έκπτωσης, αλλά αρκεί

να προκύπτει με οιοδήποτε κατάλληλο μέσο, αφού το παράπτωμα αυτό συντρέχει ήδη κατά τον χρόνο τέλεσης των γεγονότων επί των οποίων σε ύστερο χρόνο τυχόν εκδίδεται η πράξη προσωρινής και κατόπιν οριστικής εκπτώσεως. Επομένως, μια τέτοια κατά τα ως άνω έκπτωση, ήδη κατά τον χρόνο που αυτή εκδίδεται ως προσωρινή, στοιχειοθετεί καταρχήν λόγο αποκλεισμού του φορέα κατ' άρ. 73 παρ. 4 και δη κατά τις περιπτώσεις τόσο στ' όσο και θ' αυτού, των οποίων η συνδρομή τεκμαίρεται δια μόνης της πράξης προσωρινής ή οριστικής έκπτωσης. Τούτο, ανεξαρτήτως της επάρκειας της προσωρινής εκπτώσεως ως λόγου αποκλεισμού όπως προαναφέρθηκε, ισχύει προφανέστερα, σύμφωνα και με όσα αναφέρθηκαν περί του άρ. 104 παρ. 1-2 Ν. 4412/2016 και βλ. και παραπάνω σκ. 5-6, αν μάλιστα η έκπτωση έχει καταστεί οριστική, όπως εν προκειμένω, στο διάστημα μεταξύ υποβολής προσφοράς και υπογραφής σύμβασης, πολλώ δε μάλλον αν έχει λάβει χώρα η οριστικοποίηση, αμέσως ή πολύ σύντομα μετά την υποβολή της προσφοράς και δη προ του χρόνου ανοίγματος τεχνικών προσφορών-δικαιολογητικών. Το τεκμήριο αυτό είναι όμως μαχητό, υπό την έννοια ότι ο προσωρινώς ή οριστικώς έκπτωτος φορέας έχει πρώτον τη δυνατότητα να επεξηγήσει τις συνθήκες που οδήγησαν στην ως άνω έκπτωση, τυχόν προβάλλοντας αιτιάσεις ότι αυτή δεν έλαβε χώρα επί της υπεισέλευσης σοβαρών εκ μέρους του παραβάσεων των ενδοσυμβατικών του υποχρεώσεων ή μη συνδέσεως αυτής με επαγγελματικό παράπτωμα. Είναι δε αυτονόητο ότι λόγω του τεκμηρίου νομιμότητας των διοικητικών πράξεων μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και μια πράξη έκπτωσης, δεν είναι δυνατός ο παρεμπόπτων έλεγχος από τις αναθέτουσες αρχές της νομιμότητας έκπτωσης από σύμβαση με άλλη αναθέτουσα ούτε έχουν τέτοια αρμοδιότητα οι αναθέτουσες και συνεπώς δεν μπορούν να προβληθούν δια της οικείας, πάντα στο πλαίσιο της προκαταρκτικής απόδειξης με την υποβολή της προσφοράς, δηλώσεως του οικονομικού φορέα και φυσικά δεν δύνανται να αξιολογηθούν κατόπιν από τις αναθέτουσες, αιτιάσεις περί αμφισβητήσεως της νομιμότητας ή ορθότητας πράξης εκπτώσεως από προηγούμενη σύμβαση. Είναι δυνατό μόνο, και δη όχι μετά από εκ μέρους της προκείμενης αναθέτουσας επανεκτίμηση των

πραγματικών στοιχείων που αφορούν την πρότερη σύμβαση και περί του αν συνέτρεχαν αληθώς ή αν η έκπτωση ήταν δικαιολογημένη, αλλά απλώς μετά από αξιολόγηση της ίδιας της αιτιολογίας αυτής της εκπτώσεως όπως την αναφέρει η οικεία πράξη, να εξεταστεί αν τα γεγονότα που οδήγησαν σε αυτήν και όπως μνημονεύονται στον οικείο φάκελο επί του οποίου βασίστηκε, συγκροτούν την έννοια της σοβαρής ή επανειλημμένης πλημμέλειας κατά την εκτέλεση συμβατικής υποχρέωσης με ουσιώδη, σύμφωνα με τα όσα όριζε η οικεία πρότερη σύμβαση, υποχρέωση ή επαγγελματικό παράπτωμα. Δεύτερον, ο οικονομικός φορέας έχει τη δυνατότητα, αποκλειστικά ή σωρευτικά με τα ως άνω υπό “πρώτον”, να επικαλεστεί σχετικά επανορθωτικά μέτρα, επεξηγώντας τα και επιχειρηματολογώντας για την επάρκειά τους, ακόμη και με την συμπερίληψη στα οικεία σημεία του ΤΕΥΔ οιονεί υπομνήματος με επιχειρηματολογία του περί των ως άνω και με συνυποβολή μετά της προσφοράς του των όποιων οικείων αποδεικτικών μέσων επικαλείται. Όμως, μόνη η αόριστη επίκληση μη συνδρομής παραπτώματος ή παράβασης υποχρεώσεων ή περί άσκησης ενδίκων βοηθημάτων προσωρινής ή οριστικής δικαστικής προστασίας, επί των οποίων ακόμη δεν εξεδόθη απόφαση (πολλώ δε μάλλον όταν τέτοια δεν έχουν ούτε καν ασκηθεί ή δεν μνημονεύεται καν η άσκησή τους) δεν συγκροτούν ούτε στοιχειοθετημένα κατά τα ως άνω και δυνάμενη την αποτροπή του αποκλεισμού, άρνηση της εκ μέρους του πλήρωσης των ως άνω λόγων αποκλεισμού, προσκρούοντας εξάλλου στο τεκμήριο νομιμότητας των διοικητικών πράξεων ούτε προφανώς επίκληση επανορθωτικού μέτρου. Σημειωτέον δε, ότι η έννοια του επανορθωτικού μέτρου ορίζεται με σαφήνεια στο άρ. 73 παρ. 7 Ν. 4412/2016, χωρίς να καταλείπεται διακριτική ευχέρεια στην αναθέτουσα ή την Επιτροπή του άρ. 73 παρ. 8-9 ή την Α.Ε.Π.Π. περί οριοθέτησης της ίδιας της έννοιας αυτής, παρά μόνο στην αξιολόγηση των επικαλούμενων προς απόδειξή της στοιχείων, τα οποία είναι και αυτά που τίθενται ενδεικτικά, ως και την κρίση περί του αν μπορούν να υπαχθούν ανά περίπτωση σε αυτήν. Ειδικότερα, η επίκληση των επανορθωτικών μέτρων προϋποθέτει ότι προσκομίζονται “...στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν

την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για τυχόν ζημίες που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος.”. Προφανώς, η επίκληση της μελλοντικής ή και παρούσας δικαστικής αμφισβητήσεως ή πρόθεσης περί αμφισβητήσεως του παραπτώματος ή της ενδοσυμβατικής παράβασης, η οποία φύσει ενέχει άρνηση επανόρθωσης, δεν συγκαταλέγονται στο ως άνω πραγματικό της διάταξης, η οποία κατά το ως άνω γράμμα της (“παρότι συντρέχει λόγος αποκλεισμού”) προϋποθέτει παραδοχή εκ μέρους του επικαλούμενου τα επανορθωτικά μέτρα φορέα του λόγου αποκλεισμού του και αναφέρεται σε μέσα που σκοπούν στην απόδειξη ότι ο οικονομικός φορέας μεταμέλησε και προσπάθησε να διορθώσει ή να αποζημιώσει ή μερίμνησε για να μην επαναλάβει το παράπτωμα-παράβαση του παρελθόντος. Σε κάθε περίπτωση, όμως, όλα τα παραπάνω προϋποθέτουν αναγκαία και αυτονόητα την το πρώτον δήλωση του φορέα περί συνδρομής της εκπτώσεως εντός του ως άνω οικείου σημείου του ΤΕΥΔ του. Σε περίπτωση, που η καταρχήν συνδρομή αυτής της περίπτωσης δεν αναφερθεί στο ΤΕΥΔ, τότε όχι μόνο ο οικονομικός φορέας χάνει τη δυνατότητα επίκλησης λόγων ανατροπής του ως άνω τεκμηρίου, το οποίου ούτως το καθιστά ο ίδιος, λόγω της ίδιας της παραλείψεώς του, αμάχητο, χωρίς μάλιστα πλέον η αναθέτουσα να έχει ούτε καν διακριτική ευχέρεια να τον καλέσει για εξηγήσεις ή για το πρώτον δήλωση των όποιων τυχόν επανορθωτικών μέτρων έλαβε, αφού κάτι τέτοιο θα προσέβαλε την αρχή της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας των διαγωνιζομένων. Όμως, όλα τα

παραπάνω προϋποθέτουν αναγκαία και αυτονόητα την το πρώτον δήλωση του φορέα περί συνδρομής της εκπτώσεως εντός του ως άνω οικείου σημείου του ΤΕΥΔ του. Σε περίπτωση, που η συνδρομή αυτής της περίπτωσης δεν αναφερθεί στο ΤΕΥΔ, τότε όχι μόνο ο οικονομικός φορέας χάνει τη δυνατότητα επίκλησης λόγων ανατροπής του ως άνω τεκμηρίου, το οποίου ούτως το καθιστά ο ίδιος, λόγω της ίδιας της παραλείψεώς του, αμάχητο, αλλά επιπλέον, κατά την ως άνω σκέψη 6, υποπίπτει σε παράβαση και παράλειψη επί ουσιώδους τυπικής προϋπόθεσης συμμετοχής του σε διαγωνισμό, δηλαδή της εκ μέρους του αληθούς, σαφούς, ακριβούς και πλήρους συμπληρώσεώς του ΤΕΥΔ του, παράβαση η οποία και αυτοτελώς επάγεται επαρκή λόγο αποκλεισμού του, άνευ χρείας και ανεξαρτήτως της στοιχειοθέτησης ειδικότερης παραβάσεως ή ελλείψεως προσόντος του ή πλήρωσης λόγου αποκλεισμού, η οποία προκύπτει από το συγκεκριμένο ανά περίπτωση πραγματικό που σχετίζεται με το επιμέρους τμήμα του ΤΕΥΔ που συμπληρώθηκε ελλιπώς, ανακριβώς ή εσφαλμένα και από τα συγκεκριμένα ανά περίπτωση στοιχεία που αποδεικνύουν έλλειψη ειδικότερου κριτηρίου επιλογής ή συνδρομή ειδικότερου λόγου αποκλεισμού, έλλειψη και συνδρομή αντίστοιχα που τυχόν απεκρύφθη ή αποσιωπήθηκε δια του σφάλματος, ανακρίβειας ή έλλειψης στη συμπλήρωση του ΤΕΥΔ.

8. Επειδή, όπως προκύπτει από τα προσκομισθέντα εκ του προσφεύγοντος σχετικά έγγραφα και δη την οικεία πράξη έκπτωσης, εν προκειμένω, ο οικονομικός φορέας “..... είχε κηρυχθεί έκπτωτος από προηγούμενη δημόσια σύμβαση, ήδη πριν την υποβολή της προσφοράς του στον επίδικο διαγωνισμό και δη κατόπιν της με αρ. πρωτ. απόφασης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού με την οποία κηρύχθηκε έκπτωτος ανάδοχος από την εργολαβία έργου που ανέλαβε με την από 25-5-2016 σύμβαση μεταξύ αυτού και του Ελληνικού Δημσίου για την εκτέλεση του έργου “Ανακατασκευή Συνθετικού Χλοοτάπητα Προσφυγικών Πάτρας”. Η δε ως άνω έκπτωσή του οριστικοποιήθηκε μετά και την απόρριψη της με αρ. πρωτ. ενστάσεώς του ενώπιον του Υφυπουργού Πολιτισμού

και Αθλητισμού. Η ως άνω ένστασή του απερρίφθη με την απόφαση Υφυπουργού Συνεπεία αυτού, κηρύχθηκε και οριστικά έκπτωτος με την από 1-9-2017 και με αρ. πρωτ. ΑΠ και Φ.Ε. Απόφαση της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού/Γεν. Διεύθυνση Υποστήριξης Αθλητισμού-Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών-Τμήμα Κατασκευής Αθλητικών Έργων, του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, με Θέμα “Έκπτωση του “.....” αναδόχου του έργου “Ανακατασκευή Συνθετικού Χλοοτάπητα Προσφυγικών Πάτρας” με” και του επιβλήθηκε εις βάρος του και υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου κατάπτωση των εγγυήσεων του καλής εκτέλεσης ύψους 10.173,71 ευρώ, η οποία πράξη κοινοποιήθηκε και σε αυτόν. Σημειωτέον δε, ότι ο ως άνω οικονομικός φορέας είχε ασκήσει, κατόπιν της ίδιας της οριστικοποίησης της εκπτώσεώς του, την από 2-9-2017 προδικαστική προσφυγή του ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. κατά της διακήρυξης του προκείμενου διαγωνισμού, επικαλούμενος ότι αυτή περιλάμβανε σωρεία από όρους που απέκλειαν τη συμμετοχή του και πλήθος από σφοδρές ασάφειες που καθιστούσαν τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό και την εκ μέρους του υποβολή προσφοράς εξαιρετικά δυσχερή, αιτούμενος την ακύρωση όλης της διακήρυξης. Η ως άνω προσφυγή του απερρίφθη τελικά με την Απόφαση ΑΕΠΠ ΙΙΙ Κλιμ. 71/2017, όμως, ο ως άνω οικονομικός φορέας είχε ήδη μετάσχει στον διαγωνισμό κατά του οποίου είχε προσφύγει και μάλιστα, όπως προκύπτει και από την εν προκειμένω προσβαλλόμενη πράξη, η προσφορά του εκρίθη ως αποδεκτή, μη τελούσα σε κάποιο σφάλμα ή έλλειψη αυτής που σχετίζεται με τους αιτιώμενους στην ίδια την προδικαστική προσφυγή του επικαλούμενους λόγους που τον απέκλειαν ή καθιστούσαν τη διακήρυξη ασαφή. Εξάλλου, ούτε η επίδικη προδικαστική προσφυγή προβάλλει λόγο αποκλεισμού του που σχετίζεται με κάποιον εκ των όρων του διαγωνισμού, που ο οικονομικός φορέας είχε προβάλει ως μη νόμιμους ή ασαφείς κατά την τότε προδικαστική προσφυγή του, αλλά λόγους που είναι όλως άσχετοι με τις αιτιάσεις του στη δική του πρότερη προσφυγή. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι παρότι η ως άνω προσφυγή του απερρίφθη και έτσι οι κατ’ αυτόν αιτιώμενοι ως αποκλείοντες αυτόν ή ασαφείς, όροι του διαγωνισμού παρέμειναν, η προσφορά του εν τέλει, η οποία είχε υποβληθεί προ της

προσφυγής του, σε καμία περίπτωση δεν εβλάφθη από τους παραπάνω όρους. Πλην όμως, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, άσκησης της ενώπιον της ΑΕΠΠ προδικαστικής προσφυγής του, αλλά και κατόπιν καθ' όλο το διάστημα έως ότου αυτή εν τέλει εξεταστεί και απορριφθεί, ήτοι την 10-10-2017, ο ως άνω οικονομικός φορέας τελούσε σε γνώση της εκπτώσεώς του (κατά της οποίας εξάλλου είχε υποβάλει ένσταση από την 4-7-2017) και μάλιστα ήδη κατά τον χρόνο ασκήσεως της δικής του ενώπιον της ΑΕΠΠ προσφυγής τελούσε και σε ειδικότερη γνώση της ίδιας της οριστικοποίησής της δια της απορρίψεως της ενστάσεώς του. Παρ' όλα αυτά όμως, στο ΤΕΥΔ που υπέβαλε στον προκείμενο διαγωνισμό, ουδέν σχετικό δήλωσε ούτε παρείχε έστω κάποια σχετική πληροφορία παρά εν όλω απάντησε με σαφήνεια "ΟΧΙ" στα οικεία ερωτήματα περί αποκλεισμού του βάσει των περιπτώσεων στ' και θ' του άρ. 73 παρ. 4 Ν. 4412/2016, βλ. ειδικότερα ανωτέρω σκέψη 5, αρνούμενος έτσι δια της σιωπής του οιαδήποτε σχέση του με παράβαση ενδοσυμβατικής υποχρέωσης, τέλεση, έστω και κατ' αυτόν αμφισβητούμενου, παραπτώματος ή προσωρινής εκπτώσεώς του, ενστάσεώς του και εν γένει διαδικασίας σχετιζόμενης με εκ μέρους του, έστω και αμφισβητούμενη από τον ίδιο, παραβίαση υποχρεώσεων που ανέλαβε στο πλαίσιο εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων. Ούτε εξάλλου προέβη σε οιαδήποτε μετά την υποβολή της προσφοράς του ή έστω από το διάστημα από το οποίο η ως άνω έκπτωση κατέστη οριστική έως και την αποσφράγιση τεχνικών προσφορών-δικαιολογητικών ή έστω έως και την έκδοση της προσβαλλομένης, σχετική δήλωση περί προσωρινής και κατόπιν οριστικής εκπτώσεώς του. Ως εκ των ως άνω προκύπτει ότι ο παραπάνω οικονομικός φορέας αφενός τελεί σε λόγο αποκλεισμού του άρ. 73 παρ. 4 περ. στ' και θ' και άρ. 104 παρ. 1-2 Ν. 4412/2016, ως και του όρου 2.2.3.4 περ. στ' και θ' της διακήρυξης σε συνδυασμό με τον όρο 2.2.3.6. Αφετέρου και ασχέτως των ως άνω, ότι επιπλέον, υπέπεσε σε ανακριβή, ελλιπή και μη αληθή δήλωση στο οικείο Μέρος ΙΙΙ Ενότητα Γ' του ΤΕΥΔ του ως και παράβαση της υποχρέωσής του να δηλώσει έστω και μετά την υποβολή του ΤΕΥΔ περί μεταβολής των δηλουμένων περί μη υπάρξεως περιστάσεων σχετικών με λόγο αποκλεισμού. Επομένως, για

αμφότερους του λόγους και καθ' έκαστον αυτοτελώς, η προσφορά του έπρεπε να έχει κριθεί ως απαράδεκτη και ο ίδιος ως αποκλειστέος από τον διαγωνισμό, η δε προσβαλλόμενη έσφαλε κατά το μέρος της με το οποίο ενέκρινε την τεχνική προσφορά-δικαιολογητικά του και είναι προς τούτο αντιστοίχως ακυρωτέα κατά το ανάλογο μέρος αυτής, ο δε τρίτος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

9. Επειδή, όσον αφορά τον πρώτο λόγο της προσφυγής πρέπει να παρατηρηθούν τα εξής. Ο όρος 2.2.7 της Διακήρυξης προβλέπει επί ποινή αποκλεισμού ότι *“Α) Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν: ...3) Σύστημα διαχείρισης ποιότητας περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά ISO 14001:2004 με πεδίο εφαρμογής την κατασκευή γηπέδων με χλοοτάπητα...”*. Ο ως άνω όρος επαναλαμβάνεται στο συνημμένο στη διακήρυξη Παράρτημα Τεχνικών Προδιαγραφών και δη το άρ. 2/Α αυτού. Η κατοχή του παραπάνω προσόντος αποδεικνύεται σύμφωνα με τον όρο 2.9.2 που ορίζει πως *“B.5. Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παραγράφου 2.2.7 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν... 3) Σύστημα διαχείρισης ποιότητας περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά ISO 14001:2004 με πεδίο εφαρμογής την κατασκευή γηπέδων με χλοοτάπητα”*. Τα παραπάνω εξάλλου πιστοποιητικά θα πρέπει να υποβληθούν ήδη με την τεχνική προσφορά του υποψηφίου σύμφωνα και με τον όρο 2.4.3.2 κατά τον οποίο *“Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν κατά την αρχική φάση του διαγωνισμού επί ποινή αποκλεισμού τα στοιχεία που πρέπει να τα καταθέσουν όλοι οι συμμετέχοντες στην διαδικασία: ... 12) Πιστοποιητικό προμηθευτή ISO 14001:2004 για το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης με πεδίο εφαρμογής την εγκατάσταση χλοοτάπητα του συμμετέχοντα....”*. Είναι σαφές από τους παραπάνω όρους, ότι η διακήρυξη ορίζει ως απαραίτητο επί ποινή αποκλεισμού έγγραφο της τεχνικής προσφοράς την κατοχή του ως άνω πιστοποιητικού με πεδίο εφαρμογής την παραγωγή και εγκατάσταση αντίστοιχα του συνθετικού χλοοτάπητα. Σημειωτέον δε, ότι όπως προκύπτει από τη φύση

και τον σκοπό τέτοιων πιστοποιήσεων, αλλά και του ότι κατά το άρ. 82 Ν. 4412/2016 στο οποίο προβλέπονται οι οικείες πιστοποιήσεις, τέτοια πιστοποίηση συνιστά αποδεικτικό μέσο, όπως προκύπτει και από τη συστηματική τοποθέτησή του εντός της διάρθρωσης του Ν. 4412/2016 και από τη ρητή παραπομπή σε αυτό του άρ. 80 παρ. 1 εδ. β, των κριτηρίων επιλογής του άρ. 75 παρ. 1 και δη της παρ. 4 αυτού (βλ. και ΕΑΑΔΗΣΥ Κατευθυντήρια Οδηγία 13, σελ. 17 όπου αυτά τα πρότυπα ορίζονται ως «κριτήρια τεχνικής ικανότητας»), η κατοχή τέτοιου πιστοποιητικού και η δι' αυτού απόδειξη συμμόρφωσης με τα πρότυπα περιβαλλοντικής ή ποιοτικής διαχείρισης που αφορούν τα ανά περίπτωση πιστοποιητικά συνιστούν στοιχείο που ανήκει στη σφαίρα των κριτηρίων επιλογής, άρα και των δικαιολογητικών και όχι αυτής καθαυτής της τεχνικής προσφοράς, ασχέτως του τι ειδικότερα ορίζει η διακήρυξη. Σε κάθε περίπτωση, η παραπάνω κρίση δεν επηρεάζει το επίμαχο εν προκειμένω ζήτημα, αφού στον επίδικο διαγωνισμό ο φάκελος των δικαιολογητικών και τεχνικής προσφοράς υποβαλλόταν ενιαίως και το πιστοποιητικό αυτό ζητείτο επί ποινή αποκλεισμού με την υποβολή της προσφοράς, ήτοι στο πλαίσιο της προκαταρκτικής απόδειξης. Περαιτέρω, το ως άνω πιστοποιητικό ISO 1400:2004 σύμφωνα και με το σχετικό εγχειρίδιο περιγραφής του από τον ίδιο τον παγκόσμιο φορέα ISO αφορά ένα πρότυπο το οποίο εκπονήθηκε από το Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO) και προδιαγράφει τις απαιτήσεις ενώ παράλληλα παρέχει καθοδήγηση για την ανάπτυξη ενός συστήματος διαχείρισης που έχει σκοπό τον έλεγχο και περιορισμό των επιπτώσεων των δραστηριοτήτων, των προϊόντων ή των υπηρεσιών μιας επιχείρησης στο περιβάλλον. Αφορά κυρίως επιχειρήσεις που επιδιώκουν να εφαρμόσουν, πέραν των νομικών απαιτήσεων, ένα ολοκληρωμένο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης και να αποκτήσουν Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης από Διαπιστευμένο Φορέα. Τα βασικά βήματα ανάπτυξης ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης ISO 14001:2004 είναι τα εξής: προσδιορισμός των νομικών απαιτήσεων που αφορούν στις δραστηριότητες της επιχείρησης και βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής όπου απαιτηθεί, εξέταση των υφιστάμενων διαδικασιών και πρακτικών

περιβαλλοντικής διαχείρισης και των παρελθόντων συμβάντων, καθιέρωση διαδικασιών σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου, αναγνώριση των περιβαλλοντικών πλευρών της επιχείρησης που μπορεί να ελέγχει και να επηρεάζει, προσδιορισμός των περιβαλλοντικών πλευρών που έχουν ή μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, καθιέρωση και ανασκόπηση περιβαλλοντικών σκοπών και στόχων και καθιέρωση προγραμμάτων για την επίτευξη αυτών, καθιέρωση επιπρόσθετων διαδικασιών που έχουν στόχο να βοηθήσουν στην αποτελεσματική εφαρμογή του συστήματος, εκπαίδευση προσωπικού, εφαρμογή συστήματος, ανασκόπηση και τροποποίηση συστήματος αν κρίνεται απαραίτητο, διεξαγωγή εσωτερικής επιθεώρησης. Τα παραπάνω σημαίνουν ότι το ειδικό πεδίο εφαρμογής ή πιστοποιούμενες δραστηριότητες, όρος ισοδύναμος κατά τη διεθνή βιβλιογραφία (“scope of application”/ “activities”) έχουν άμεση συσχέτιση με την ίδια τη διαδικασία έκδοσης του πιστοποιητικού και κατά τα ως άνω ανάλυση της συμμόρφωσής του με τις προϋποθέσεις εκδόσεώς του. Τούτο διότι το αναγκαίο βήμα του προσδιορισμού των νομικών υποχρεώσεων συνέχεται άμεσα με το είδος της ανά περίπτωση δραστηριότητας, ενώ το τελευταίο ορίζει συγχρόνως τον κύκλο των ελεγχόμενων διαδικασιών, το μέτρο σύγκρισης (“benchmarking”) μεταξύ των αληθών μέσων, πολιτικών, εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού και διαθεσιμότητας υλικών και άυλων πόρων του πιστοποιούμενου φορέα με τις αναγκαίες για την πιστοποίησή του. Συνεπώς, η πιστοποίηση αυτού του είδους χαρακτηρίζεται εκ φύσεως της από την αρχή της ειδικότητας της πιστοποιούμενης δραστηριότητας, αφού αναλόγως του αυτού καθαυτού περιεχομένου της τόσο οι νομοθετικές περιβαλλοντικές υποχρεώσεις όσο και το πραγματικό περιεχόμενο της αυτοδέσμευσης του πιστοποιούμενου φορέα ποικίλλουν και μεταβάλλουν ταυτόχρονα και τη σύνθεση μέσων, διαδικασιών και πόρων που απαιτούνται για την επίτευξη του επιθυμητού για την πιστοποίηση επιπέδου σχετικής επάρκειας. Υπό αυτή την έννοια, προκύπτει αυτόθροα ότι όταν διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης ζητά ως προαπαιτούμενο τεχνικής και επαγγελματικής επάρκειας ή έστω αναγκαίο στοιχείο της τεχνικής προσφοράς τέτοιο πιστοποιητικό, αυτό θα πρέπει να τελεί

σε άμεση συνάφεια και όσο το δυνατόν εγγύτερο προσδιορισμό περιεχομένου της ανά περίπτωση σχετικής δραστηριότητας/πεδίου εφαρμογής με το ακριβές περιεχόμενο του αντικειμένου της συμβάσεως. Τούτο αφού η απαίτηση της διακήρυξης περί κατοχής του δηλώνει πρόθεση της αναθέτουσας να διασφαλίσει πως το επίμαχο συμβατικό αντικείμενο θα εκτελεστεί με τη μέγιστη δυνατή συμμόρφωση στους εφαρμοστέους για αυτήν περιβαλλοντικούς όρους, αλλά και ότι ο ανάδοχος θα εφαρμόσει τις βέλτιστες περιβαλλοντικές πολιτικές ως προς αυτή καθαυτή την εκτέλεση των συμβατικών του υποχρεώσεων. Άλλως, η απαίτηση περί τέτοιου πιστοποιητικού θα συνιστούσε άχρηστη τυπολατρεία και μέσο αποκλεισμού φορέων χωρίς αντικειμενική σύνδεση με το αντικείμενο της σύμβασης (πρβλ. Αποφάσεις ΑΕΠΠ 14 και 39/2017, σημ. 46 Προοιμίου Οδηγίας 2014/18/ΕΕ και σημ. 74 Προοιμίου Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, βλ. και ΔΕΕ, απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2002, C-513/99 Concordia, Συλλογή 2002, σ. I-7213, σκέψεις 59 και 65, απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 2003, C-448/01 Wienstrom, Συλλογή 2003, σ. I-4527, σκέψη 34, απόφαση της 12ης Μαρτίου 2015, C-538/13 eVigilo, Ηλεκτρ. Συλλογή ECLI:EU:C:2015:166, σκέψη 33, απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, C-496/99 P, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, Συλλογή 2004, σ. I-3801, σκέψη 110, απόφαση 6ης Νοεμβρίου 2014, C-42/13 Cartiera dell'Adda, Ηλεκτρ. Συλλογή EU:C:2014:2345, σκέψη 44, απόφαση της 10ης Μαΐου 2012, C-368/10 Επιτροπή κατά Βασιλείου Κάτω Χωρών, Ηλεκτρ. Συλλογή ECLI:EU:C:2012:284, σκέψη 87 και Προτάσεις Γεν. Εισαγγελέως Kokkot στην ίδια υπόθεση, σημ. 104). Επιπλέον, αυτό σημαίνει πως δεν δύνανται να γίνουν δεκτές διασταλτικές ερμηνείες ως προς το αντικείμενο του πεδίου εφαρμογής τέτοιου πιστοποιητικού, καθώς έτσι πλήττεται η αρχή της διαφάνειας αλλά και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, επομένως και του υγιούς και αποτελεσματικού ανταγωνισμού (Απόφαση ΑΕΠΠ 39/2017) με την εξίσωση φορέων που τηρούν διαφορετικές περιβαλλοντικές υποχρεώσεις και ορισμένοι εξ αυτών, ήτοι αυτοί υπέρ των οποίων εφαρμοστεί τυχόν διασταλτική ερμηνεία, έχουν πιστοποιηθεί με ανάλυση πολιτικών, μέσων και πόρων, αλλά και σύγκριση αυτών με τις οικείες

νομικές απαιτήσεις και αυτοδηλώσεις τους, οι οποίες δεν σχετίζονται άμεσα ή δεν αφορούν καθόλου το αντικείμενο της επίμαχης σύμβασης.

10. Επειδή, ο οικονομικός φορέας υπέβαλε όντως τέτοιο πιστοποιητικό με την τεχνική προσφορά του και συγκεκριμένα το με αρ. πρωτ. 300296 πιστοποιητικό της εταιρίας Πλην όμως, αυτο αναφέρει ως πεδίο εφαρμογής του την “Προμήθεια, εμπορία, εγκατάσταση και συντήρηση εξοπλισμού παιδοτόπων, αθλητικού εξοπλισμού και εξοπλισμού πόλης”. Αντίθετα, δεν αναφέρεται πουθενά στο πιστοποιητικό αυτό ο όρος “συνθετικός χλοοτάπητας” ή έστω “χλοοτάπητας” ή “κατασκευή γηπέδων” ή οτιδήποτε σχετικό με αυτό καθαυτό το αντικείμενο των ως άνω όρων, που αναφέρονται σε εγκατάσταση συνθετικού και εν γένει χλοοτάπητα σε γήπεδο, με εργασίες τοποθέτησης στο έδαφος. Ο δε προσφεύγων επικαλείται το δικό του οικείο πιστοποιητικό το οποίο ρητά αναφέρει τον όρο “συνθετικός χλοοτάπητας” ως παράδειγμα περί του πως θα ήταν δυνατό να λάβει χώρα ορθή μνεία του σχετικού πεδίου εφαρμογής του πιστοποιητικού. και όχι συνθετικού χλοοτάπητα. Η αναθέτουσα επικαλείται, μεταγενέστερο του διαγωνισμού ως και της ασκήσεως της παρούσας προσφυγής, έγγραφο (της 24.10.2017) της ως άνω εταιρίας που πιστοποίησε τον περί του ότι το δικό της πιστοποιητικό που εξέδωσε υπέρ του τελευταίου και δη ο όρος του περί προμήθειας και εγκατάστασης αθλητικού εξοπλισμού καλύπτει και το αντικείμενο της επίδικης περίπτωσης, ήτοι του συνθετικού χλοοτάπητα γηπέδων και ότι η εργασία εγκατάστασης (του αθλητικού εξοπλισμού κατά τον όρο του πιστοποιητικού) καλύπτει και την τοποθέτηση συνθετικού χλοοτάπητα. Όμως, ο όρος “αθλητικός εξοπλισμός”, παραπέμπει σε κινητά όργανα και μέσα (μπάλες ποδοσφαίρου επί παραδείγματι) ή έμπηξη στο έδαφος καταρχήν κινητών πραγμάτων με μη στέρεη σύνδεση, με σκοπό αυτά να εξυπηρετούν την αθλητική λειτουργία του αθλητικού χώρου, επιτρέποντας τη διεξαγωγή αγώνα συγκεκριμένου αθλήματος (και τούτο διότι η έννοια του αθλητικού εξοπλισμού συνέχεται με τη δυνατότητα του αθλητικού καταρχήν χώρου να χρησιμοποιηθεί για συγκεκριμένο άθλημα και όχι εν γένει να χρησιμοποιηθεί για οιοδήποτε σκοπό). Άρα, κατά την ΑΚ 955

κατά την οποία «Πράγματα που έχουν συνδεθεί με το έδαφος για παροδικό μόνο σκοπό δεν θεωρούνται συστατικά του ακινήτου.... Κινητά πράγματα προσαρμοσμένα στο οικοδόμημα για παροδικό μόνο σκοπό δεν θεωρούνται συστατικά του οικοδομήματος.» και ΑΚ 956 που προβλέπει ότι «Παράρτημα είναι το κινητό πράγμα που, χωρίς να είναι συστατικό του κυρίου πράγματος, έχει προοριστεί να εξυπηρετεί διαρκώς τον οικονομικό του σκοπό και έχει τεθεί ήδη σε τοπική σχέση προς το κύριο πράγμα, αντίστοιχη προς αυτό το σκοπό.», τέτοια πράγματα, εμπίπτοντα στην έννοια του «αθλητικού εξοπλισμού» καθίστανται ούτως παραρτήματα του αθλητικού χώρου κατά 957 ΑΚ (τέρματα και πάγκοι επί παραδείγματι, σε ποδοσφαιρικό γήπεδο). Έτσι, αυτός ο όρος έχει όλως διαφορετική έννοια από τον όρο “(συνθετικός) χλοοτάπητας” που αναφέρεται σε δομικό στοιχείο και δη σε επεξεργασία και εγκαταστατική τεχνική διαδικασία επί του εδάφους της ίδιας της αθλητικής εγκαταστάσεως προς τον σκοπό της δημιουργίας δαπέδου αυτής, η αφαίρεση του οποίου απαιτεί ομοίως τεχνική εργασία και καθιστά τον αθλητικό χώρο όχι μόνο τελούντα σε αδυναμία τέλεσης αγώνα συγκεκριμένου αθλήματος, αλλά και σε περίπτωση με αντικατάστασης ή άλλης τεχνικής εργασίας επί του εδάφους εντελώς άχρηστο, αφού με την ξήλωση του χλοοτάπητα (που ισοδυναμεί με την ξήλωση των πλακών μιας πλατείας) παύει να έχει έτσι εν γένει «δάπεδο» κατά την τεχνική ορολογία, αφήνοντας μόνο άτακτο και ανισόπεδο έδαφος. Επομένως, ο χλοοτάπητας συνιστά συστατικό της αθλητικής εγκατάστασης σύμφωνα και με την ΑΚ 953 που ορίζει ότι ως συστατικό μέρος πράγματος αυτό «που δεν μπορεί να αποχωριστεί από το κύριο πράγμα χωρίς βλάβη αυτού του ίδιου ή του κυρίου πράγματος ή χωρίς αλλοίωση της ουσίας ή του προορισμού τους δεν μπορεί να είναι χωριστά αντικείμενα κυριότητας ή άλλου εμπράγματου δικαιώματος» και την ΑΚ 954 κατά την οποία «Συστατικά του ακινήτου με την έννοια του προηγούμενου άρθρου είναι: 1. τα πράγματα που έχουν συνδεθεί σταθερά με το έδαφος... Συστατικά του οικοδομήματος είναι όλα τα κινητά που χρησιμοποιήθηκαν για την ανέγερσή του ή συναρμόστηκαν σ' αυτό».

11. Επειδή, περαιτέρω, με το Παράρτημα Γ-Τεχνική Μελέτη της

οικείας διακήρυξης προβλέπεται περί της εγκατάστασης του συνθετικού χλοοτάπητα ότι «Τα σημεία επαφής των διαδοχικών φύλλων αναδιπλώνονται και κολλούνται με κόλλα δύο συστατικών πάνω σε ειδική συγκολλητική ταινία 30 πόντων πλάτος, η οποία τοποθετείται για τον σκοπό αυτό. Αφού κολληθούν όλα τα φύλλα, ο συνθετικός χλοοτάπητας γεμίζεται με ειδικά διαβαθμισμένη χαλαζιακή άμμο και κόκκους ελαστικού καουτσούκ, μέχρι 20 χιλ. κάτω από το συνολικό ύψος πέλους με χρήση ειδικού μηχανήματος. Δεν επιτρέπεται το γέμισμα του τάπητα χειρωνακτικά. Η διαγράμμιση θα είναι ενσωματωμένη στον τάπητα...». Το δε Παράτημα Δ-Τεχνικές Προδιαγραφές προβλέπει τα εξής αναλυτικά ως προς τις υπηρεσίες εγκατάστασης του “Τα ρολά, αφού απλωθούν, συγκολλούνται στις ενώσεις με ειδικές ταινίες, πάνω στις οποίες στρώνεται πολυουρεθάνη δυο συστατικών, ώστε να επιτυγχάνεται άρρηκτη σύνδεση μεταξύ τους. Η πλήρωση του συνθετικού χλοοτάπητα γίνεται με χαλαζιακή άμμο κοκκομετρίας $\leq 1,2mm$, με ενδεικτική κατανάλωση τουλάχιστον 15 Kgr/m² και κόκκων ελαστικού 1mm- 2,5mm με ενδεικτική κατανάλωση τουλάχιστον 18 Kgr/m². Μετά την προμήθεια αδρανών για την κατασκευή της βάσης, τα οποία θα διαστρωθούν και θα συμπυκνωθούν κατάλληλα εντός του περιγράμματος του αγωνιστικού χώρου και μετά την πραγματοποίηση των απαιτούμενων ελέγχων συμπίκνωσης, θα γίνει η διάστρωση του νέου συνθετικού χλοοτάπητα. Η εφαρμογή του ποδοσφαιρικού τάπητα θα γίνει από αποδεδειγμένα έμπειρους επαγγελματίες με τον κατάλληλο μηχανολογικό εξοπλισμό επί σταθερής υποδομής από συμπυκνωμένα αδρανή με ειδική ταινία συγκόλλησης και χρήση πολυουρεθανικής κόλλας δύο (2) συστατικών. Τα ρολά θα πρέπει κατά την τοποθέτησή τους να απλωθούν και να τεντωθούν με ειδικά εργαλεία – μηχανήματα, ώστε να μην υπάρχουν ανωμαλίες ή “κυματισμός” στον αγωνιστικό χώρο, ιδιαίτερα στις μεταξύ τους ενώσεις. Η αμμοδιανομή και διανομή ελαστικών μικροσφαιριδίων (epdm) (για την απόδοση βέλτιστης ελαστικότητας στο σύστημα) θα γίνει σε κατά βάρος αναλογία σύμφωνη με τις καταναλώσεις που υπάρχουν στο πιστοποιητικό εργαστηριακής εξέτασης (Laboratory test report) του τάπητα. Η διανομή θα είναι ομοιόμορφη σε όλη την επιφάνεια του αγωνιστικού χώρου. Για την επίτευξη της ισοκατανομής είναι απολύτως

απαραίτητη η χρήση ειδικού μηχανήματος διάστρωσης τύπου SMG ή αναλόγου, το οποίο βουρτσίζει την επιφάνεια του συνθετικού χλοοτάπητα και παράλληλα δίνοντας του, την τελική του μορφή. Η διανομή των ανωτέρω υλικών θα γίνει σε επάλληλες στρώσεις και με το κατάλληλο χτένισμα των ινών. Η γραμμογράφηση του αγωνιστικού χώρου, γίνεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις υποδείξεις του κατασκευαστή, ώστε να εξασφαλίζεται η συνέχεια κι η μακροζωία αυτού και της γραμμογράφησης. Η γραμμογράφηση που θα αποτελείται από λωρίδες λευκού χρώματος ίδιου τύπου με το βασικό συνθετικό χλοοτάπητα (όχι βαμμένη επάνω στον πράσινο) σύμφωνα με τους κανονισμούς, συνδεμένη με τον ίδιο τρόπο με τα τεμάχια του βασικού χλοοτάπητα και κατά πλάτους σύμφωνα με τα όσα καθορίζονται από τον ισχύοντα κανονισμό της FIFA. Η ένωση των τεμαχίων του χλοοτάπητα και της γραμμογράφησης θα γίνει με χρήση ειδικών ταινιών ή και κόλλας, ανθεκτικών σε υγρασία, υψηλές και χαμηλές θερμοκρασίες και γήρανση, όμοια με τα λοιπά τεμάχια χλοοτάπητα. Η προμήθεια και τοποθέτηση του ελαστικοσυνθετικού χλοοτάπητα τελευταίας γενιάς, προϋποθέτει την έγγραφη σύμφωνη γνώμη της προϊσταμένης αρχής, κατόπιν έγκρισης των σχετικών πιστοποιητικών και του δείγματος, τα οποία θα κατατεθούν εγκαίρως στο Δήμο. Η τοποθέτηση γίνεται από εξειδικευμένο συνεργείο με αποδεδειγμένη προγενέστερη εμπειρία ώστε να εξασφαλίζεται η έντεχνη και άρτια τοποθέτησή του. Στις δύο μεγάλες πλευρές στα πλάγια του γηπέδου, προκειμένου να επιτευχθεί ορθή αποστράγγιση των όμβριων υδάτων θα τοποθετηθεί τυποποιημένο κανάλι αποστράγγισης. Περιλαμβάνει την προμήθεια και εγκατάσταση καναλιών αποστράγγισης δαπέδων βιομηχανικής προέλευσης, εσωτερικού πλάτους τουλάχιστον 150 mm, με εσχάρα μεταλλική γαλβανισμένη. Στην τιμή μονάδας περιλαμβάνονται η προμήθεια και μεταφορά επί τόπου του έργου των πάσης φύσεως υλικών του συστήματος (κανάλια, εσχάρες, πάσης φύσεως ειδικά τεμάχια απολήξεων και διακλαδώσεων, σύστημα "κλειδώματος" της εσχάρας, μεταλλικά εξαρτήματα στερέωσης των εσχάρων που έχουν υποστεί αντιδιαβρωτική επεξεργασία), καθώς και των πάσης φύσεως υλικών πάκτωσης και στερέωσης σε πλήρη λειτουργία. Στην τιμή προσφοράς κάθε υποψήφιου προμηθευτή για τον συνθετικό χλοοτάπητα θα περιλαμβάνεται: Η

προμήθεια του ελαστικοσυνθετικού χλοοτάπητα τελευταίας γενιάς, οι λωρίδες τερμάτων, η ειδική κόλλα, η μεταφορά, η τοποθέτηση, η γραμμογράφηση σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και παράδοση πλήρως περαιωμένης εργασίας με χρήση εξειδικευμένου εξοπλισμού πλήρωσης υλικών "μηχανολογικού εξοπλισμού τύπου SMG" ή ισοδύναμου έτοιμο προς χρήση. Η προμήθεια, μεταφορά – διάστρωση -διαβροχή και ισοπέδωση με χρήση ισοπεδωτή, άμμου λατομείου πάχους τουλάχιστον 3εκ. και την συμπύκνωση αυτής με μηχανικά μέσα σε όλη την επιφάνεια του γηπέδου ώστε να εξασφαλιστεί η σωστή απορροή των επιφανειακών υδάτων του νέου χλοοτάπητα με την βελτίωση των κλίσεων της επιφάνειας σύμφωνα με τις προδιαγραφές του τεχνικού εγχειριδίου γηπέδων FIFA. (έκδοση Οκτώβριος 2015). Την αξία όλων των υλικών της προμήθειας επί τόπου του έργου (όπως περιγράφονται στην Τεχνική Προδιαγραφή), η δαπάνη φθοράς και απομείωσης των υλικών, η δαπάνη προσέγγισης όλων των υλικών μέχρι τα σημεία που θα χρησιμοποιηθούν, η σταλία αυτοκινήτων, οι δαπάνες για την καταβολή ημερομισθίων και συναφών με αυτά εισφορών και επιβαρύνσεων (Ι.Κ.Α, κ.λ.π.), που αφορούν την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση όλων των εργασιών κύριων και βοηθητικών, οι δαπάνες λειτουργίας των μηχανημάτων που απαιτούνται για την εκτέλεση κάθε εργασίας, όπως μισθώματα, καύσιμα, λιπαντικά, επιβάρυνση ημεραργιών από οποιαδήποτε αιτία, δαπάνες εγκατάστασης, επισκευής και συντήρησης αυτών, ασφάλιστρα και αποσβέσεις τους. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών τοποθέτησης του συστήματος συνθετικού χλοοτάπητα, ο ανάδοχος θα πιστοποιήσει τον εγκατεστημένο χλοοτάπητα με τα υλικά πλήρωσής του σε συνεργασία με εγκεκριμένο εργαστήριο της διεθνούς Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου FIFA, προκειμένου να λάβει σήμα πιστοποίησης (FIFA QUALITY, FIFA RECOMMENDED TWO STARS), για το γήπεδο της Τ.Κ Κληματίας με δαπάνη του ιδίου. Σε περίπτωση που τα αποτελέσματα των ελέγχων πιστοποίησης δεν καλύπτουν τις συγκεκριμένες απαιτήσεις της FIFA, ο ανάδοχος θα προβεί, με δική του δαπάνη, στις απαραίτητες επεμβάσεις (πχ. προσθήκη ή αφαίρεση υλικών πλήρωσης, επαναδιάστρωση υλικών ή οποιαδήποτε άλλη επέμβαση απαιτηθεί εντός των ζητούμενων προδιαγραφών

της μελέτης) μέχρι να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της FIFA και να λάβει το ανωτέρω σήμα πιστοποίηση. ". Είναι προφανές από όλα τα παραπάνω, ότι η εγκατάσταση του χλοοτάπητα κατά το συγκεκριμένο αντικείμενο σύμβασης της επίμαχης διακήρυξης συνιστά μια σύνθετη διαδικασία, συνιστάμενη από πλήθος ενδιάμεσων τεχνικών βημάτων, με συγκολλητικές, θερμικές, μηχανικές, χημικές, μεταλλοτεχνικές, αποστραγγιστικές, εκσκαφικές, χωματοουργικές, επιχρωματιστικές και άλλες επιμέρους εργασίες, με χρήση χημικών και άλλων υλικών, εργασίες επί εδάφους, χρήση διαφορετικών μηχανημάτων και μέσων, ειδικού εξοπλισμού, ανάγκη προσθαφαιρέσεων πιθανώς τοξικών υλικών, χρωμάτων, αδρανών υλικών συγκεκριμένων προδιαγραφών, μεταλλικών και άλλων εξαρτημάτων. Η ως άνω σύνθετη διαδικασία, την οποία εξάλλου περιγράφει επακριβώς και με επιμέρους ανά κάθε βήμα ειδικές προδιαγραφές η αναθέτουσα είναι προφανές ότι περιλαμβάνει περισσότερα επιμέρους στάδια κατά τα οποία δημιουργείται κίνδυνος περιβαλλοντικής επίπτωσης και τα οποία χρήζουν, έκαστο αυτοτελώς, λήψη μέτρων περιβαλλοντικής προστασίας, από τον τρόπο διάθεσης των τυχόν αποβλήτων που θα προκύψουν και την απόρριψη των χυμάτων έως και την προσοχή για αποφυγή μόλυνσης του υδροφόρου ορίζοντα, του εδάφους και του αέρα από υποπροϊόντα των παραπάνω πράξεων. Εκ των ως άνω, που αφορούν εξάλλου τη συνήθη διαδικασία επίστρωσης και εγκατάστασης συνθετικού χλοοτάπητα, προκύπτει, ότι η τελευταία συνιστά μια υπηρεσία με ειδικές και επαυξημένες περιβαλλοντικές απαιτήσεις και παραμέτρους, χαρακτηριζόμενη από ειδικότητα και σαφή αυτοτέλεια από κάθε άλλου είδους τεχνική εργασία ή εγκατάσταση εξοπλισμού σχετικού με φυσικά παίγνια ή αθλητισμό κάθε είδους. Επομένως και οι οικείες πιστοποιήσεις περί περιβαλλοντικής συμμόρφωσης όταν αφορούν τέτοιες εργασίες εγκατάστασης χλοοτάπητα, λαμβάνουν υπόψη και αξιολογούν στοιχεία, διαδικασίες και περιβαλλοντικές νομικές απαιτήσεις εντελώς άλλης φύσεως και δη πολύ πιο διευρυμένες, αλλά και ειδικότερες σε σχέση με εν γένει εγκατάσταση αθλητικού εξοπλισμού, η οποία δεν περιλαμβάνει διαδικασίες και βήματα ενέχουσες ιδιαίτερη περιβαλλοντική επιβάρυνση, είναι πολύ απλούστερη και εμπλέκει σε πολύ μικρότερο βαθμό ή και καθόλου περίπλοκες

χωματουργικές, χημικές και μεταλλοτεχνικές εργασίες και χρήση πιθανώς τοξικών και ποικίλων χημικών και άλλων υλικών, όπως και απόρριψη επικίνδυνων ή ογκωδών αποβλήτων ή διάθεση πιθανώς περιβαλλοντικά επικίνδυνων απορριμμάτων και υποπροϊόντων της τεχνικής διαδικασίας στο περιβάλλον. Συνεπώς, η περιβαλλοντική πιστοποίηση ως προς την εγκατάσταση συνθετικού χλοοτάπητα δεν μπορεί να ταυτιστεί ή να καλυφθεί από μια αντίστοιχη πιστοποίηση σε σχέση με εν γένει εγκατάσταση αθλητικού εξοπλισμού, όπως δηλαδή αναφέρει η οικεία πιστοποίηση που υπέβαλε ο ούτε να ερμηνευτεί η τελευταία, διασταλτικά και δη εν προκειμένω, βάσει και του ως άνω ειδικού αντικείμενου της εγκατάστασης συνθετικού χλοοτάπητα, κατ' αλλοίωση, διεύρυνση και εν τέλει μεταβολή του περιεχομένου της ότι αφορά και το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης.

12. Επειδή, όπως προκύπτει από τον συνδυασμό όσων προαναφέρθηκαν στις παραπάνω σκ. 9-11, το οικείο πιστοποιητικό του δεν κάλυπτε το επίμαχο αντικείμενο της διακήρυξης ως και της υπό ανάθεση σύμβασης και ήταν άσχετο με αυτήν. Περαιτέρω, η ύστερη της υποβολής της προσφοράς του, του ανοίγματος, αξιολόγησης και έγκρισης αυτής, αλλά και της ίδιας της προσφυγής εναντίον της ενώπιον της ΑΕΠΠ, το πρώτον βεβαίωση του εκδόντος το πιστοποιητικό αυτό ιδιώτη, ότι το πεδίο εφαρμογής αφορά και το αντικείμενο της σύμβασης, ήτοι το περιεχόμενο των οικείων όρων της διακήρυξης που καθόριζαν το περιεχόμενό της, δεν δύναται να ληφθεί υπόψη. Τούτο διότι καταστρατηγείται έτσι η αρχή της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας της διαδικασίας, ιδίως δε υπό τις επιμέρους πτυχές της επαληθευσιμότητας των προσφορών, αντικειμενικής αξιολόγησης, συγκρισιμότητας τους με τις έτερες προσφορές και εν τέλει τήρησης των όρων της διακήρυξης κατά το στάδιο αξιολόγησης (πολλώ δε μάλλον όταν το επίμαχο στοιχείο τυγχάνει επίκλησης και μετά από άσκηση προσφυγής κατά της ίδιας της αξιολόγησης). Και αυτό, διότι με την αποδοχή τέτοιων, “διορθωτικού” και “επεξηγηματικού” χαρακτήρα δηλώσεων τρίτων ιδιωτών μετά την υποβολή της προσφοράς, κατά το μέρος που αυτοί αλλάζουν το ίδιο το περιεχόμενο ήδη υποβληθέντος επί ποινή

αποκλεισμού, πιστοποιητικού, προσκομιζόμενων δε από τον υποψήφιο ή την αναθέτουσα προς τον σκοπό διασώσεως της προσφοράς από τυχόν πιθανολογούμενο αποκλεισμό, ιδίως δε εν όψει εκδόσεως Απόφασης της ΑΕΠΠ επί προσφυγής που ζητά τον αποκλεισμό της επίμαχης προσφοράς ακριβώς λόγω της συγκεκριμένης ελλείψεως, θα καταργείτο πλήρως και η ισότητα των διαδικών στο πλαίσιο όχι μόνο της αξιολόγησης των προσφορών αλλά και της ίδιας της προδικαστικής προστασίας, η ασφάλεια δικαίου, η τυπικότητα του διαγωνισμού και αυτοδέσμευση των προσφερόντων και λοιπών οικονομικών φορέων εκ των υποβαλλόμενων εξ αυτών κατά το στάδιο υποβολής προσφοράς, εγγράφων και εν τέλει θα ανοιγόταν ο δρόμος για εκ πλαγίου μεταβολή των όρων της διακήρυξης μετά την ολοκλήρωση υποβολής προσφορών (δια της δια της αποδοχής τέτοιων δηλώσεων, συνακόλουθης παραδοχής της σχετικότητας ή του τυχόν διευρυμένου περιεχομένου του επίμαχου όρου, η τυπική εφαρμογή του οποίου θα οδηγούσε στον αποκλεισμό του προσφεύγοντος). Εξάλλου, οι συναγωγές της παρούσας Απόφασης, όπως αυτές προκύπτουν από τις ως άνω σκ. 9-11 και δη από συσχέτιση του ίδιου του αντικειμένου της επίμαχης συμβάσεως με τον χαρακτήρα του ίδιου του ζητούμενου εν προκειμένω πιστοποιητικού, δεν δύνανται να αρθούν δια της απλής ετεροχρονισμένης δηλώσεως του πιστοποιούντος ιδιώτη φορέα πως το πιστοποιητικό εξαρχής και από της εκδόσεώς του, χρησιμοποίησε συγκεκριμένο όρο (“αθλητικός εξοπλισμός”) για να εννοήσει και να συμπεριλάβει όρο (“συνθετικός χλοοτάπητας”) με εντελώς διαφορετικό περιεχόμενο, πόσο μάλλον όταν το προκείμενο ζητούμενο ήταν η εγκατάσταση, η οποία, όπως προαναφέρθηκε στη σκ. 10, διαφέρει πρόδηλα και ιδίως ως προς τις περιβαλλοντικές της πτυχές, στους συνθετικούς χλοοτάπητες και τις εργασίες επί εδάφους που η εγκατάστασή τους περιλαμβάνει από τη σχετικά απλή και δυσχερώς περιβαλλοντικά επιβαρυντική εγκατάσταση απλών κινητών πραγμάτων όπως ο αθλητικός εξοπλισμός. Και αν ακόμη εξάλλου, όντως η πιστοποίηση αυτή εννοούσε με τον πρώτο όρο και τον δεύτερο, ήταν σε κάθε περίπτωση τόσο γενικευτική κατά το περιεχόμενό της, ώστε αν μη τι άλλο, ο προσφέρων, αφενός να φέρει το βάρος και τον κίνδυνο περί της μη

συμμορφώσεώς της με τους όρους της διακήρυξης, γεγονός που έπρεπε ευλόγως να αναμένει βάσει της ως άνω διάστασης μεταξύ των δύο παραπάνω εννοιών και διαδικασιών, αφετέρου να οφείλει να προσκομίσει ο ίδιος (και όχι η αναθέτουσα μετά από την προκείμενη προσφυγή) με την ίδια του την προσφορά και συνοδευτικά με την ως άνω πιστοποίηση την παραπάνω διευκρίνιση του πιστοποιούντος φορέα, η οποία δεν είναι δυνατόν να ληφθεί υπόψη πλέον στο στάδιο που βρίσκεται η όλη διαδικασία. Περαιτέρω, η παραπάνω δήλωση δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη ούτε στα πλαίσια των διευκρινίσεων και συμπληρώσεων του άρ. 102 Ν. 4412/2016, αφού υποβολή ελλιπούς κατά περιεχόμενο ή ακατάλληλου πιστοποιητικού που απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού να υποβάλλεται με την προσφορά, συνιστά ουσιώδη παράλειψη συνεπαγόμενη αποκλεισμού του υποψηφίου μη δυνάμενη να αναπληρωθεί με παροχή διευκρινήσεων, η οποία κατ' άρ. 102 Ν. 4412/2016 παρέχεται μόνο για ασάφεια δικαιολογητικών και εγγράφων και επουσιώδη σφάλματα ιδίως όλως τυπικής φύσης, γραφικά, λεκτικά, φραστικά, ως προς τη σήμανση και τη συσκευασία του φακέλου και των εγγράφων και ως προς τη νομιμοποίηση και όχι για το πρώτον συμπλήρωση και ιδίως μεταβολή του περιεχομένου του οικείου πιστοποιητικού μεταβολή που συνεπάγεται ουσιώδη μεταβολή της ίδιας της προσφοράς (πρβλ. Αποφάσεις ΑΕΠΠ 89 και 96/2017) και πάντως δεν δύναται να λάβει χώρα μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και δη την έγκριση της προσφοράς, όταν το θέμα της μη συμμόρφωσης της προσφοράς με τα απαιτούμενα κατά τον νόμο και τη διακήρυξη τίθενται για πρώτη φορά με προδικαστική προσφυγή έτερου διαγωνιζομένου ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. περιλαμβάνουσα οικείο λόγο απόρριψης της προσφοράς, όπως εν προκειμένω. Εξάλλου (βλ. και Απόφαση ΑΕΠΠ 17/2017), κατά τα παγίως γεγόμενα δεκτά από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το Δημόσιο διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο τη δημόσια αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν και υποχρεούται από την έναρξη και μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει όσα ορίζονται σε αυτή (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους

διαγωνιζόμενους. Η παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οι οποίες πρέπει να ερμηνεύονται στενά και αυστηρά, συνιστά παράβαση νόμου και οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «με ποινή αποκλεισμού...», «με ποινή απαραδέκτου οι συμμετέχοντες πρέπει...» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002). Το ίδιο αφορά προφανώς και τη συνδρομή αναγκαίων στοιχείων και εγγράφων που πρέπει να υποβληθούν μετά της προσφοράς, οι οποίες προβλέπονται σε κάθε περίπτωση από τη διακήρυξη. Περαιτέρω, γίνεται δεκτό ότι οι τεχνικές απαιτήσεις που τίθενται ως όροι επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, όπως και τα οικεία δικαιολογητικά εξάλλου, πρέπει να συντρέχουν κατά τον χρόνο περαίωσης της διαδικασίας παραλαβής προσφορών και η διάγνωση της κατά τον χρόνο εκείνο ελλείψεως τους συνεπάγεται δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη προσφορά (ΣΤΕ 743/2000), ενώ δεν είναι δυνατό εκ των υστέρων να προσκομιστούν νέα κρίσιμα κατά τη Διακήρυξη στοιχεία (ΣΤΕ 436/2002), όπως και δεν είναι δυνατή η λήψη υπόψη κατά τη διαδικασία ανάθεσης προσόντος που ενώ όχι μόνο δεν αποδείχθηκε αλλά και ουσιαστικά έλειπε, κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, τυχόν απεκτήθη μεταγενεστέρως, καθώς έτσι θα παραβιαζόταν η αρχή της τυπικότητας του διαγωνισμού και ασφάλειας αυτού, εκθέτοντας την κατακυρωτική κρίση σε τυχαία, μελλοντικά και αβέβαια γεγονότα. Τα παραπάνω προκύπτουν και εκ της αρχής της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης και την κρίση επί των προδιαγραφών κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ,

απόφαση της 18^{ης} Οκτωβρίου 2001, C-19/00 Siac Construcrtion Ltd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54), καθώς οι προσφορές τους θα αξιολογηθούν στα επόμενα στάδια επί τη βάση των όσων δήλωσαν, προσκόμισαν και εν τέλει ίσχυαν κατά τον ως άνω κρίσιμο χρόνο (ήτοι αυτόν της ολοκλήρωσης χρόνου υποβολής προσφορών). Κατά το δε άρ. 104 παρ. 1 Ν. 4412/2016 που ορίζει ότι *“Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ΄ της παρ. 3 του άρθρου 105.”*, σε συνδυασμό με το άρ. 92 παρ. 1 εδ. α΄ που ορίζει ότι *“Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης”* και το άρ. 94 παρ. 4 που προβλέπει ότι *“Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης.”*, τα οποία και διέπουν και τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων κάτω των ορίων, προκύπτει ότι η συμμόρφωση των περιλαμβανόμενων στην τεχνική προσφορά ή στην προκαταρκτική απόδειξη πλήρωσης κριτηρίων επιλογής, εγγράφων των υποψηφίων αναδόχων με τις οικείες απαιτήσεις της Διακήρυξης οφείλει να συντρέχει, μεταξύ άλλων, ήδη και κατά την υποβολή της προσφοράς σε κάθε δε περίπτωση κατά τον χρόνο λήξης υποβολής προσφορών, η αξιολόγηση των οποίων από την αναθέτουσα περιλαμβάνει και τον έλεγχο συμμόρφωσής τους με τους όρους της, οφείλοντας σε αρνητική περίπτωση να τις απορρίψει.

13. Επειδή, περαιτέρω, δεν τίθεται εν προκειμένω ζήτημα εφαρμογής της πρόβλεψης του άρ. 82 παρ. 1 εδ. β' και 2 Ν. 4412/2016 περί ισοδύναμου, κατά το οποίο "...Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας. 2. Εάν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που να βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με συγκεκριμένα συστήματα ή πρότυπα όσον αφορά την περιβαλλοντική διαχείριση, παραπέμπουν στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS) της Ένωσης ή σε άλλα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναγνωρισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1221/2009 ή σε άλλα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης βασιζόμενα σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Όταν ο οικονομικός φορέας τεκμηριωμένα δεν έχει πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται επίσης άλλα αποδεικτικά μέσα μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα μέτρα είναι ισοδύναμα με εκείνα που απαιτούνται βάσει του εφαρμοστέου συστήματος ή του προτύπου περιβαλλοντικής διαχείρισης.". Τούτο διότι το επίμαχο πιστοποιητικό δεν χαρακτηρίζεται από τυπική μη σύμπτωσή του με τη μορφή και τον τύπο του πιστοποιητικού που είχε ορίσει η διακήρυξη, αλλά είχε άλλο περιεχόμενο από αυτό που ζητούσε η τελευταία. Το δε ειδικότερο πρόβλημα του είναι ότι ακριβώς

δεν συνέχεται με το ίδιο το συμβατικό αντικείμενο, άρα και με την οικεία απαίτηση της αναθέτουσας για διασφάλιση περιβαλλοντικής διαχείρισης σε σχέση με το συγκεκριμένο αυτό αντικείμενο και έτσι αποτυγχάνει να προσφέρει την εξασφάλιση ότι τα μέτρα που εφαρμόζει ο προσφέρων πληροί τα απαιτούμενα, στοιχείο που αποτελεί κύρια προϋπόθεση για την κρίση περί ισοδυνάμου, με αποτέλεσμα να αποκλείεται εξαρχής η ίδια η έννοια του “ισοδυνάμου” ως εκ του ιδίου του περιεχομένου και του σκοπού της. Εξάλλου, εν προκειμένω και πιστοποιητικό του ίδιου ακριβώς τύπου (ISO 14001:2004) με αυτό που ζητούσε η διακήρυξη προσκομίστηκε και ισχύον ήταν και όπως μάλιστα αποδείχθηκε από την παραπάνω δήλωση του πιστοποιούντος φορέα, η οποία έλαβε χώρα την επομένη ημέρα μετά την κατάθεση της προσφυγής, ήταν ευχερέστατο για τον προσφέροντα να συμπεριλάβει το οικείο πεδίο εφαρμογής στο πιστοποιητικό που προσκόμισε, έστω και επισυνάπτοντας τη σχετική δήλωση του πιστοποιούντος μαζί με το ίδιο το πιστοποιητικό ή με το ΤΕΥΔ του όπου θα προέβαινε και στις οικείες ειδικότερες εξηγήσεις επιχειρηματολογώντας περί του ότι η πιστοποίηση περιβαλλοντικής διαχείρισης επί εγκατάστασης εν γένει αθλητικού εξοπλισμού ισοδυναμεί με αυτήν επί της σύνθετης τεχνικής διεργασίας εγκατάστασης συνθετικού χλοοτάπητα επί εδάφους. Πλην όμως, τίπτε εκ των ως άνω δεν έλαβε χώρα και επομένως δεν μπορεί καν να εξεταστεί τυχόν περιθώριο εφαρμογής των ως άνω προβλέψεων του άρ. 82 Ν. 4412/2016. Επομένως, για όλους τους ως άνω λόγους, ο πρώτος λόγος της προσφυγής πρέπει και αυτός να γίνει δεκτός, ενώ η προσφορά του πρέπει να κριθεί, απευθείας και αρκούντος του παραπάνω λόγου, ως εν όλω αποκλειστέα ήδη κατά το στάδιο των τεχνικών προσφορών-δικαιολογητικών, η δε προσβαλλόμενη ως εν μέρει ακυρωτέα κατά το σκέλος της με το οποίο έκρινε αυτήν ως αποδεκτή.

14. Επειδή, κατ’ ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει εν όλω δεκτή καθ’ όλο το αιτητικό της, παρελκούσης ως αλυσιτελούς της εξέτασης των λοιπών λόγων της.

15. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν όλω την Προδικαστική Προσφυγή.

Ακυρώνει την Απόφαση με αρ. 312/2017 του Πρακτικού της με αρ. 41/12-10-2017 Συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Ζίτσας, η οποία ενέκρινε το με αρ. Ι/1-9-2017 Πρακτικό Ηλεκτρονικής Αποσφράγισης και Αξιολόγησης Τεχνικών Προσφορών της Επιτροπής Διαγωνισμού που αφορά την Προμήθεια-Τοποθέτηση Συνθετικού Χλοοτάπητα στο Γήπεδο Τ.Κ. Κληματαριάς Δήμου Ζίτσας, κατά το σκέλος της με το οποίο εγκρίθηκε για συμμετοχή στο επόμενο στάδιο και έγινε αποδεκτή η προσφορά του

Ακυρώνει το συμπροσβαλλόμενο παραπάνω Πρακτικό Επιτροπής Διαγωνισμού κατά το αντίστοιχο σκέλος του.

Κρίνει τον ως αποκλειστέο από την ανωτέρω διαδικασία ήδη από το στάδιο τεχνικών προσφορών-δικαιολογητικών και διατάσσει τη συνέχιση του διαγωνισμού στα επόμενα στάδια του με τον προσφεύγοντα ως μόνο αποδεκτό υποψήφιο ανάδοχο.

Ορίζει την επιστροφή στον προσφεύγοντα του παραβόλου ποσού εξακοσίων (600) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 3 Νοεμβρίου 2017 και εκδόθηκε στις 6 Νοεμβρίου 2017.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΠΑΚΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ**